

Egy százalék

A DÉLMAGYARORSZÁG ÉS A DÉLVILÁG GAZDASÁGI MELLÉKLETE • SZERKESZTI HEGEDŰS SZABOLCS

Felmérés a dél-alföldi városok fejlődőképességéről

Gyenge pont a gazdaság

Hogy mitől működik jól egy nagyvállalat, egy intézmény, arra tudjuk a választ. Am egy város, egy országrész eredményei nehezebben mérhetők, mint ahogyan nehéz megválaszolni azt is, vannak-e sikeres városok az Alföldön.

A fenti kérdésre egy nemrégiben nyilvánosság elé tárt kutatás ad feleletet: igen, a dél-alföldi régió nagyvárosai is fejlődőképesek. A Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatási Központjának alföldi intézete érdekes feladatba kezdett, amikor két munkatársa, Nagy Gábor és Nagy Erika térségünket vizsgálta. Kutatásuknál az elmúlt tíz-tizenkét év időszakát figyelték és egyebek mellett arra voltak kíváncsiak, melyek a rendszerváltás éveiben tapasztalt megújulás fő pontjai, milyen konfliktusok lassítják vagy gátolják a városok fejlődését, s hogy az elmúlt évek teljesítményét miként ítéli meg a lakosság, a helyi döntéshozók, a sajtó.

A kutatás két fontos részből állt, az egyikben vázlatos képet kaphatunk a számszerűsíthető eredményekről, míg a másik arról szól, hogy a városi szervezetben élők, résztvevők véleménye hogyan alakult saját környezetükről. Mindkét kutató hangsúlyozza, hogy ezek az eredmények nem rangsorolják helyezéseket száma szerint az ország vagy a régió nagyvárosait, sokkal inkább arra mutatnak rá, hogy fejlettségüket tekintve saját magukhoz mérten hol tartanak és hová érkehetnek ezek a települések.

Szeged regionális vezető szerepe elvitathatatlan – mondja Nagy Gábor, aki szerint ez annak ellenére így van, hogy mindenütt előszeretettel emlegetik Kecskemétet, mint riválist. Szeged szerepe korábban is meghatározó

A hanyatló gazdaság egyik üdítő kivétele a tejipar.

Fotó: Karnok Csaba

volt, főként földrajzi elhelyezkedésének, egyetemeinek és közigazgatási rendszerének köszönhetően. A társas és nonprofit szervezetek számát tekintve Csongrád megye székhelye élen jár a keleti országrészben, s hasonlóan jó eredményeket mutat a városok lobbierje, valamint a kereskedelmi cégeket vonzó képessége. Az oktatás és a szellemi mozgatóerő tekintetében megelőzzük a legtöbb nagyvárost, az információs társadalom és az intelligens régió felé való törekvéseinkben a legjobbak vagyunk, lekörözve olyan gazdasági sikertérségeket, mint Győr vagy Székesfehérvár. Szeged szellemi ereje és igényei is óriásiak, a gyenge pont nem is ez, hanem a gazdaság.

A helyi ipar – amiatt, hogy lassan nincs is – „gyengítő” tényező. A térség tökevonzó képessége igen csekély, zöldmezős beruházás pedig alig valósult meg. Ilyen helyzetekben felvetődik a kérdés, ez mennyiben tekinthető a mindenkori városvezetés felelősségének – mondja Nagy Gábor, aki szerint Szeged tökevonását úgy 70-80 százalékban a külső tényezők befolyásolták. Leginkább a délszláv háború hátráltatta abban, hogy sikeres privatizáció, nagy energetikai beruházások, komoly ipartelepítések történjenek.

A kutató szerint a jövő azért nem sötét, de csak akkor kecsegtet reményekkel, ha nagyobb szerepet kap a kutatás, a fejlesztés, s kitörési pont lehet a szoftver-szár-

mítástechnikai ágazat. Nagy Gábor figyelmeztet arra, hogy recesszió idején mindenben lehet spórolni, csak a beruházáson nem érdemes.

A városfejlődés sarkalatos pontja, nem ritkán fékezője a gazdaságon túl az emberi tényező is – mondja Nagy Erika. A város hangulatához kötődik például a helyi identitás, a „szegediesség” kérdése, ám a válaszadók véleménye erősen megoszlik a tekintetben, hogy létezik-e ilyen. Ha bírunk is egészséges lokálpatriotizmussal, az a többség szerint gyengül, s az adatok alapján Debrecen vagy Pécs büszkébb lehet városszeretetére és azok konkrét megnyilvánulásaira, mint mi itt, a Tisza partján.

O. K. K.

Átmenetileg kiürült a mikrohitelkassza

Felfüggesztették a vállalkozók körében az elmúlt években megkedvelt mikrohitel-szerződések megkötését. Információink szerint a döntés csak ideiglenes.

Az évekkel ezelőtti 300 ezer és egymillió forint körüli összegek folyamatos megemelésének köszönhetően, az elmúlt hónapokban már 6 millió forintot is kérhetett a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítványtól (MVA) a fejleszteni, beruházni szándékozó kis- és középvállalkozás. Az MVA-tól augusztus 27-én azonban a megyei vállalkozásfejlesztési központok váratlanul egy levelet kaptak, amelyben a mikrohitelprogram felfüggesztéséről értesülhettek.

– Arról tájékoztattak bennünket – mondta el Szobonya Tamás, a mikrohitelügyeket helyben intéző Progress Vállalkozásfejlesztő Alapítvány ügyvezető igazgatója –, hogy a felfüggesztés ideje alatt ugyan továbbra is lehet pályázatot befogadni, ám a bíráló határideje bizonytalan. De ígéretet kaptunk arra, hogy még az idén újraindulhat a program.

Az ügyvezető igazgató hozzátette, jelenleg 7 darab megkötött szerződésű, összesen 38 millió forint értékű olyan mikrohitel-igénylést tartanak számon, amelyeket az Országos Mikrohitel Alapból (OMA) még nem tudtak lehívni a kedvezményezettek (a számlák ellenőrzése ugyanis még folyamatban van). Ezenkívül olyan, 11 darab 30 millió forint értékű szerződés is létezik, amelyek beruházási számláit már jóváhagyták, de nem fizették ki. Az összesítések szerint 6 darab 30,5 millió értékű szerződést még el sem bíráltak.

Az augusztus 31-i adatok alapján Csongrád megyében jelenleg mintegy 150 kis- és középvállalkozás közel 345 millió forintot „használ” mikrohitelként. Amennyiben a mikrohitelprogram leállna, ennyi

megyei vállalkozás maradna finanszírozás nélkül.

Szobonya Tamás úgy látja, a felfüggesztéshez hosszú út vezetett, s ennek első állomása egy 1999-es döntés volt. Akkor a megyék vállalkozásfejlesztési központjainál kint lévő alapokat központosították, létrejött az OMA, s a megyék-nél már csak a kérelmek előminősítése és a hitelpályázatok bírálata folyt. Ezzel párhuzamosan az igényelhető összegek felső határát 6 millió forintra, a törlesztési időt pedig öt évre emelték fel. Ez utóbbi döntés ugyan kedvezett a vállalkozásoknak, ám a mikrohitel elvesztette azokat a pozitívumait, amelyek miatt létrehozták: korábban ugyanis az volt a cél, hogy kis összegű támogatásokhoz lehessen rövid idő alatt hozzájutni. S mivel a befolyt összegekhez képest a duplájára nőtt a kihelyezett tőke nagysága, a program forráshiányos lett. Ennek eredményeképpen idén júniusig a mikrohitelprogram zátonyra futott, a kassza ugyanis kiürült.

Nem kedvezett az egyébként is problémákkal küzdő mikrohitelnek a Széchenyi-kártya megjelenése sem. Szakértők úgy vélik, a korábbi rendszert életben kellene tartani, ehhez azonban 2,2 milliárd forintnyi forgóteke bevonására lenne szükség. A Progress-nél azt az információt kaptuk, hogy a kormány megígérte a segítséget, s a finanszírozás várhatóan még ebben az évben újraindulhat. A kormányzóvivő múlt pénteken arról számolt be, hogy a kabinet egymilliárd forintot juttat a Mikrohitel Alapnak. Elmondta azt is, hogy remélhetőleg november elejéig megszületik a megállapodás az alappal a kiürült keret feltöltéséről.

FEKETE KLÁRA

Vita előtt a nyugalom adója

A parlament ma megkezdi az egyszerűsített vállalkozási adóról (eva) szóló törvény általános vitáját. A Pénzügyminisztériumban szeptember végére elkészült jogszabálytervezet leegyszerűsítheti a kisvállalkozások adózását.

Általános vitára alkalmas az evára vonatkozó előterjesztés – így döntött az elmúlt hét közepi ülésén az Országgyűlés költségvetési és pénzügyi bizottsága. Az eva megalkotói azt remélik, hogy ezzel az új adózási módozattal megszűnhet végre a „számlagyűjtési össznépi játék”.

A nyugalom adójaként is emlegetett evát választó kisvállalkozásoknak azt ígéri, hogy mind a közterhek, mind az adminisztrációs teendők csökkennek a jövőben. Azt, hogy az eva mely cégeknek lesz jó, nemigen lehet megbecsülni, hiszen ahány társaság, annyiféle szokás, bevételi forrás és kiadás. A törvénytervezet ismeretében érdemes már most felkeresni azt a könyvelőt, aki az „evázak, vagy ne evázak?” dilemmájával küzdő cég ügyeit eddig is intézte. Megnyugtató döntést szinte csak szakember segítségével lehet hozni.

A törvénytervezet egyébként már augusztus végén készen állt, ám több helyen „nyitva maradt”, és egyszerre több változatot is

tartalmazott. A minisztériumban a szakmai szervezetek bevonásával úgy döntöttek, hogy a kevésbé szigorú tervezetet terjesztik a parlament elé. Az eva általános vitája ma kezdődik, s a honatyák döntése nem várható sokáig, hiszen az érintett vállalkozásoknak december 20-ig el kell dönteniük, hogy belépnek-e az eva-körbe, vagy sem. A törvény január elején lép hatályba, s az akkor kezdődő adóévtől lehet alkalmazni.

De mért is jó az eva? Az alapötlet az volt, hogy segítségével lényegesen egyszerűbbé válik az adózás. Az evázó cég kiváltja az általános forgalmi adót, a cégautó adóját, ezen felül gazdasági társaságnál a társasági adót, és az osztalék után fizetendő személyi jövedelemadót, míg egyéni vállalkozónál a vállalkozói személyi jövedelemadót és a vállalkozói osztalékadó adóját. Az evázó cégnek kizárólag a vállalkozás évi bruttó árbevétele képezi az adóalapját, az egyszerűsített adó mértéke a pozitív adóalap 15 százaléka. Azok a közkereseti és betéti társaságok, amelyek pénztáráiban korábban

felhalmozott eredménytartalék van – a hazai mentalitást ismerve nem érint több százezer vállalkozást –, három év alatt három egyenlő részletben 20 százaléki adót kötelesek fizetni. Ezenfelül valóban nyugalom lesz, mert a tárgyi eszközöket és az immateriális javakat nem terhel adó.

Terheli viszont az iparüzést, a tervezet szerint ugyanis az eva-alanyok számára a helyi iparüzési adó alapján az eva alapján 50 százalékában határozzák meg. Az a vállalkozás, amely így szeretne iparüzési adót fizetni, köteles ezt a szándékát bejelenteni az önkormányzat illetékes irodájánál is.

Ahhoz, hogy egy vállalkozás evás legyen, meg kell felelnie a törvényi előírásoknak, s minden adóév előtt be kell jelentenie az adóhatóságnak, hogy ezt az adózási formát választja-e a következő esztendőre is. Jól meg kell gondolni, hiszen ha elmulasztjuk a bejelentést, vagy árbevételeünk nagyobb lesz, mint 15 millió forint, a következő négy esztendőben nem élvezhetjük a nyugalom adójának kedvező feltételeit.

KATKÓ KRISZTINA

KI LEHET EVÁS?

Az evát legalább két éve, azaz 2001-ben már működő társaságok (egyéni vállalkozók, kkt.-k, bt.-k, kft.-k, szövetkezetek, ügyvédi irodák, erdőbirtokossági társulások, végrehajtói és szabadalmi ügyvivői irodák) választhatják. Az evát választó cégeknél a bevezetést megelőző két évben, vagyis 2001-ben és 2002-ben az árbevétel nem haladhatja meg az évi 15 millió forintot. Egy magánszemély érdekeltségi körébe tartozó bármennyi cég alkalmazhatja az evát. Fontos, s a korábbiakhoz képest változás, hogy az evázó cégnek nem, ám tagjainak lehet érdekeltsége más cégben. A közeli hozzátartozókra vonatkozóan pedig nem szerepel kikötés az országgyűlés elé kerülő tervezetben.

ÁSOTTHALOM • ZÁKÁNYSZÉK • SZEGED • TÁPE • PETŐFITELEP • MÓRAHALOM • DOMASZÉK • MÓRAHALOM • ÁSOTTHALOM • SZEGED • TÁPE • PETŐFITELEP • DOMASZÉK • MÓRAHALOM • ÁSOTTHALOM • ZÁKÁNYSZÉK • SZEGED • TÁPE

NÁLUNK MINDIG TÖRTÉNIK VALAMI...

Azon Ügyfeleink részére, akik 2002. október 1.–október 31. között bankkártyát igényelnek, a kártya elsőéves díját Takarékszövetkezetünk átvállalja.

MI HISZÜNK A PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSAINK MINŐSÉGÉBEN, AMI AZ ÖN RENDELKEZÉSÉRE ÁLL MINDEN PILLANATBAN!

Mórahalom és Vidéke Takarékszövetkezet

KATKÓ KRISZTINA